

Naturmål for *Houstrup Klitter*

Dato for udarbejdelse: 23. februar 2023

Dato for gennemgang med forpagter: **xx/xx 20xx**

Evt. Revision: **version x, revideret d xx/xx 20xx**

Formål med dokumentet "Naturmål"

Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

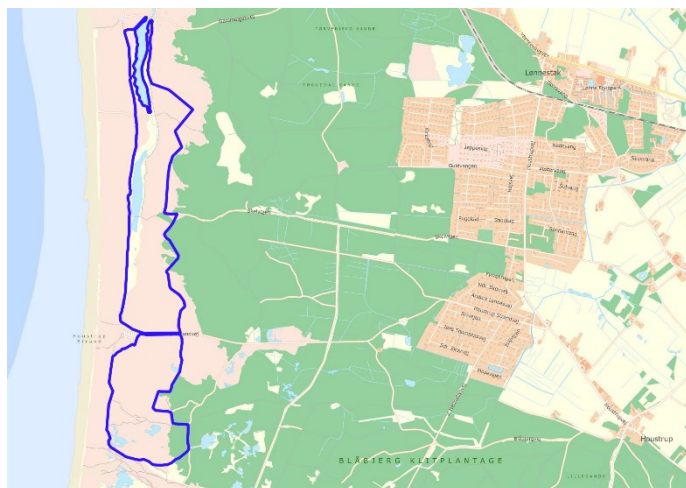
Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

Arealet (klithede (m. rigkær)) nord og syd for Houstrup Strandvej er afgrænset af klitter mod vest, Blåbjerg Plantage mod øst, Hennegårds Klitter mod syd og klithedearealer ved Gammelgab mod nord.

Ca. 146 ha (Nyminde syd og Blåbjerg vest)

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Målet er en sammenhængende drift som understøtter udviklingen af størst mulig biodiversitet med blomstrende urter og et righoldigt insekt- og fugleliv.

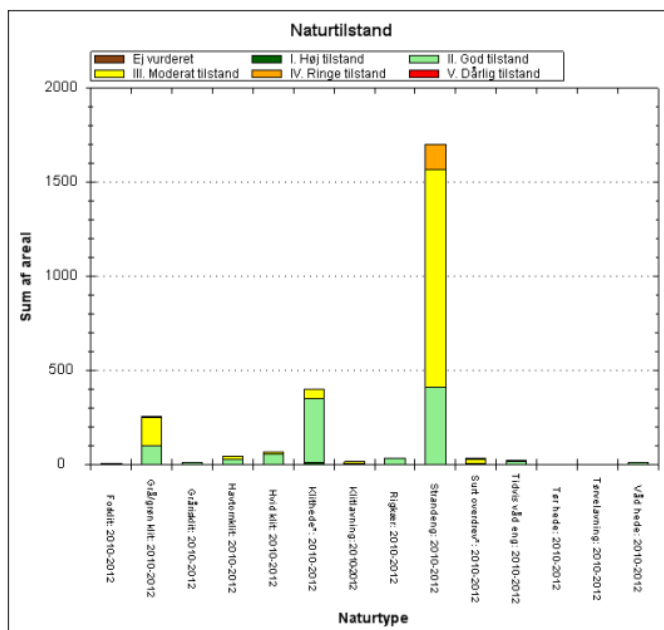
Afgræsningen skal begrænse tilgroningen med blandt andet tagrør og pil omkring søer/vandløbene i området og fremme udbredelsen af et større antal af værdifulde plantearter

Forvaltning har blandt andet fokus på, at sikre opretholdelse og udvikling af rigkær.

Arealet sommerafgræsses i perioden 1. juni – 1. december, med et græsningstryk på ca. 0,2 SK/ha.

Tilstand

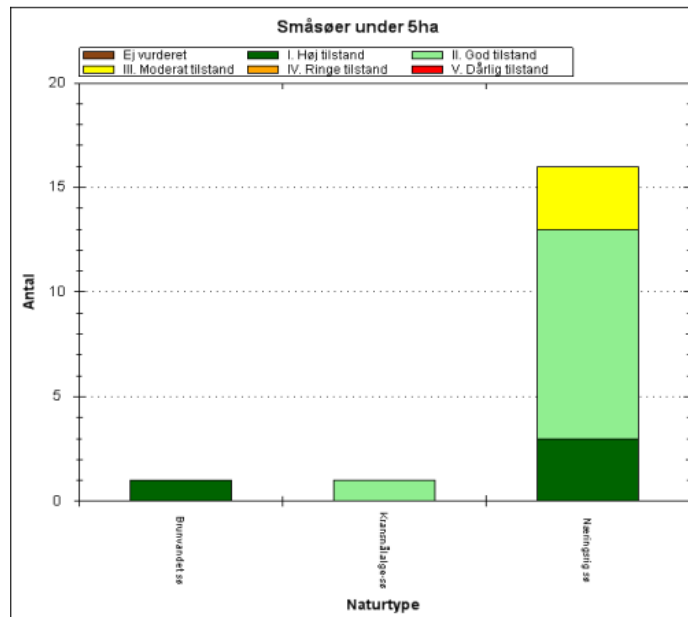
Nymindegab er omfattet af Natura 2000-området nr. 69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

Arealet er relativt kuperet med naturtyperne: klithede, rigkær samt søer.

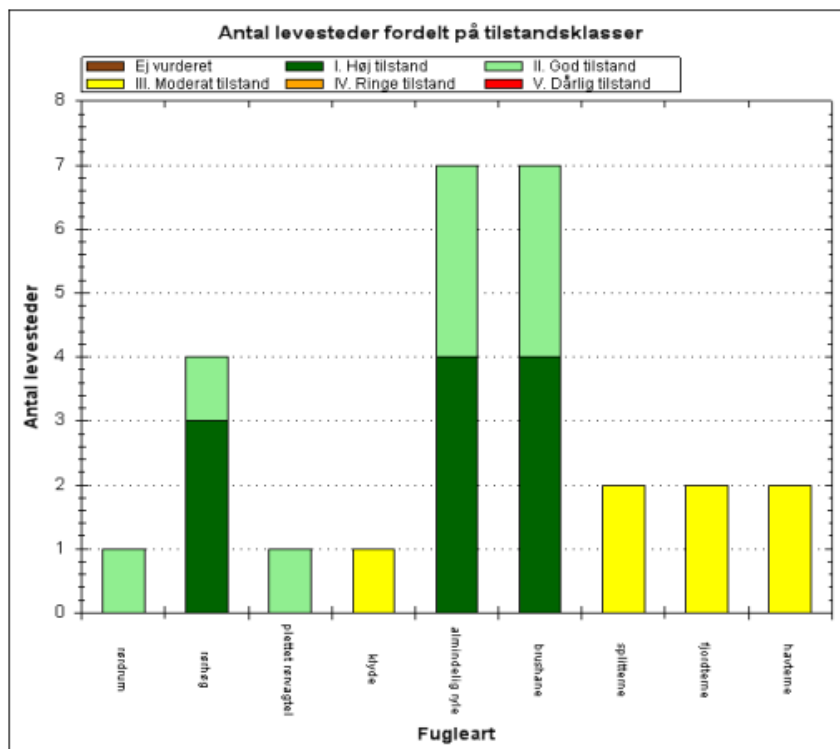
Som det ses på grafen, er tilstanden for de nævnte naturtyper i relativt god tilstand.

De små søer er overvejende også i god-høj tilstand.

På nedenstående oversigt ses det hvordan antallet af levesteder samt tilstanden af disse er fordelt på fuglearter.

Her ses en generel god-høj tilstand. Årsagen til den moderate tilstandsklasse ses for visse fuglearter er risikoen for prædation samt tilgroning af yngleøer.

Størstedelen af den nordligste indhegning er fredet ved kendelse af 20. september 1947, Fredning af den gamle del af Nymindestrømmen mellem Gammelgab og Nymindegab. Fredning har ifølge nævnets afgørelse til formål at sikre arealet mod bebyggelse samt andre aktiviteter som vil forringe arealets naturværdi.

En begrænset del mod vest er omfattet af klitfredningsbestemmelser.

Særlige forhold

Fra 1800-tallet og frem til 1931 havde Ringkøbing Fjord udløb ved Houstrup (Gammelgab). Da udløbet fra Gammelgab sandede til, udviklede der sig brakvandssøer i det gamle udløb. Arealet har derfor i mange år været et særligt område at studere brakvandssøers dyre- og planteliv. Hensynet til videnskabelig brug af arealet, har været et grundlag for fredningsafgørelsen.

Fokusarter og/eller struktur

*Leverurt
Rødliste*

*Kødfarvet gøgeurt
Indikatorart*

Soldug
Indikatorart, sjælden

Tranebær
Indikatorart

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
	Lokal bioscore: 10 – 17	Natura 2000: <u>Nr. 69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.</u> 2130 Grå/grønklit 2140 Klithede 2170 Grårisklit 2190 Klitlavning 7230 Riggær H62 Havlampret, majsild, laks, vandranke, flodlampret, stavsild og odder F43 Rørdum, Skestork, Alm. Ryle, brushane, plettet rørvagtel	§ 3 sø, mose og hede Fortidsminder ej fundet.	Indgår som en del af ”Den gamle del af Nymindestrømmen mellem Gammelgab og Nymindegab” Nr. 01106.00
	HNV: Op til 13	Bilag IV: Fedtet tørvemos Krumbladet tørvemos Udspærret tørvemos Trindgrenet tørvemos Frynset tørvemos Rødbrun tørvemos Almindelig tørvemos Butsnudet frø Strandtudse Spidssnudet frø		

Driftshistorie

Arealets udtryk i dag er et resultat af den tidligere omlægning af udløbet i Nymindegab.
Efter en periode med tiltagende tilgroning blev arealerne langs søerne ryddet for pil m.m. i 2012.
Rydningen blev fulgt op med afgræsning med islandske heste i 2013.
I 2020 blev græsningstrykket syd for Houstrup Strandvej sænket til 10 heste/61,5 ha (0,16 SK/ha)
og hegnet nord for Houstrup blev udvidet fra 48 ha til 84,5 ha med 20 heste eller (0,24 SK/ha)

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Lokalitet	Græsnings- tryk SK/ha	Dyre- racer	Tilskuds- fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
Houstrup Strandvej	0,2 SK/ha jf. tidligere omtalt dokument	Heste eller kreaturer	Nej	Sommer (1. juni – 1. december)	Evt. rydning

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
<i>Rundbladet soldug</i>	6
<i>Hirse-star</i>	4
<i>Tormentil</i>	6
<i>Tranebær</i>	5
<i>Krybende pil</i>	4
<i>Kødfarvet gøgeurt</i>	5
<i>Smalbladet timian</i>	6
<i>Klit-kællingetand</i>	4
<i>Smalbladet høgeurt</i>	5
<i>Vellugtende gulaks</i>	4
<i>Hedelyng</i>	4
<i>Almindelig Star</i>	4
<i>Kragefod</i>	4
<i>Kær-dueurt</i>	4
<i>Smalbladet kæruld</i>	4
<i>Vandnavle</i>	4
<i>Glanskapslet siv</i>	4
<i>Næb-star</i>	4
<i>Kær-ranunkel</i>	4
<i>Kærtidsel</i>	4
<i>Muse-vikke</i>	4
<i>Almindelig sumpstrå</i>	4

Art	Score
<i>Grå-pil</i>	-1
<i>Rynket rose</i>	-1
<i>Bjergfyr</i>	-1
<i>Glansbladet Hæg</i>	-1
<i>Stjerne-bredribbe</i>	-1

Evaluering (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

Besigtigelse min én gang om året med fotos

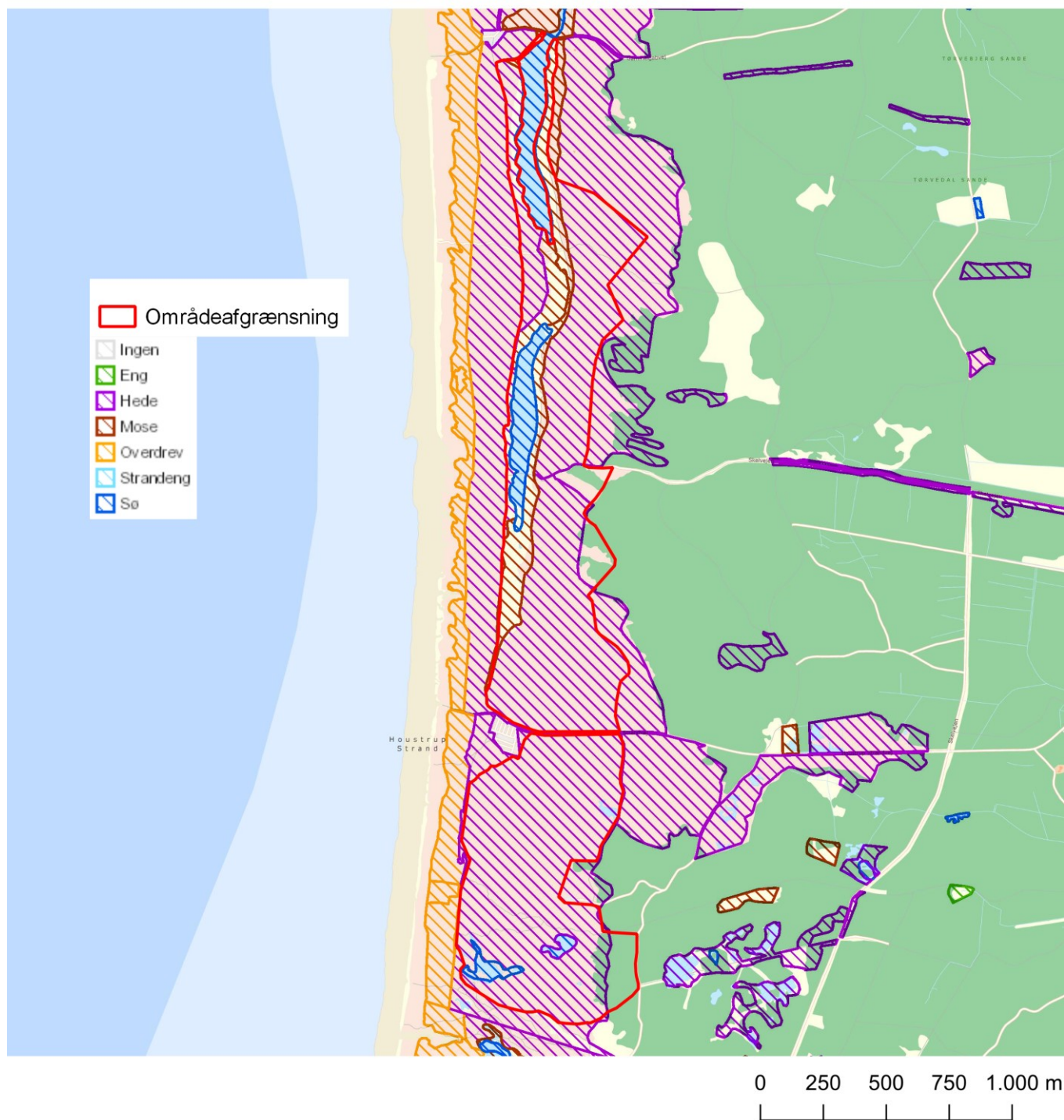
Min én årlig notering af græsningstryk

Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er beskrevne målsætninger opnået?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?	<i>Ja/nej</i>	<i>Beskriv</i>
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?	<i>Ja/nej</i>	
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA afrapporteringen forbedret?	<i>Hvis relevant</i>	
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?	<i>Ja/nej</i>	
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?	<i>Ja/nej</i>	<i>Hvis ja hvilke</i>
I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?	<i>Eksempelvis bar jord, tuer, mos, krat, naturlig hydrologi mv.</i>	
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunderen?	<i>Ja/nej</i>	
Andet		

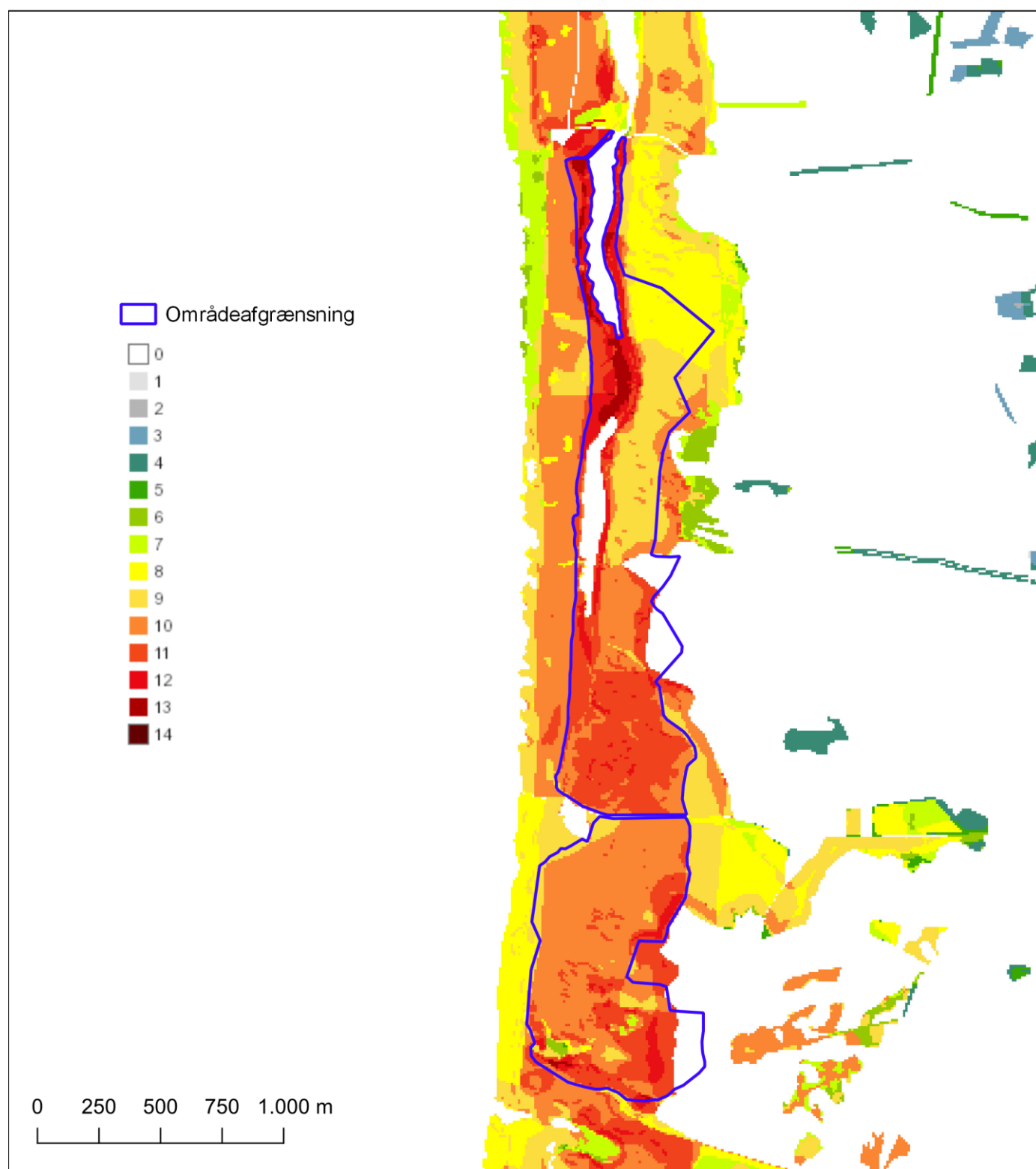
Bilag

Kort

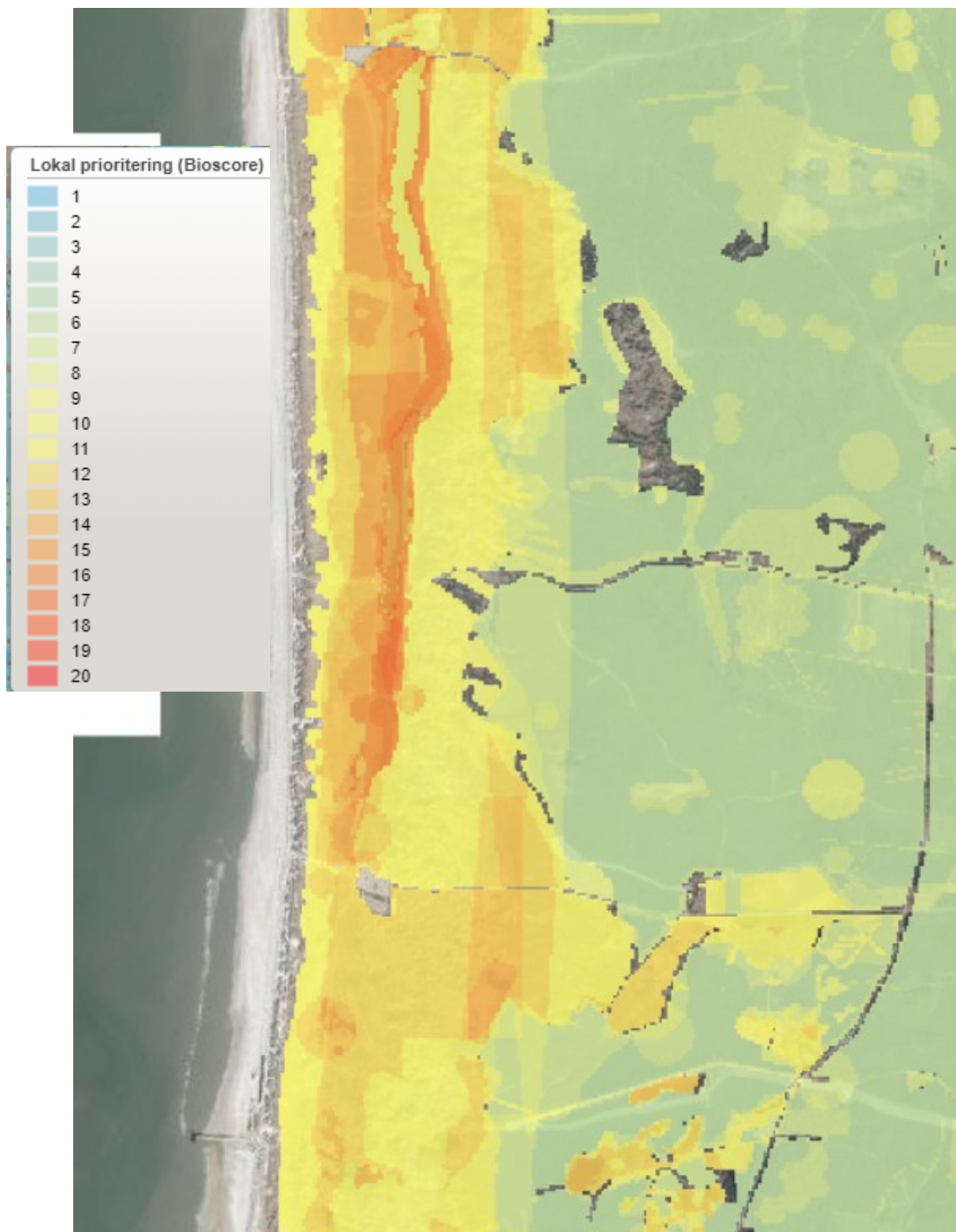
Beskyttede naturtyper

HNV-kort

Bioscore

Løbende notater om arealer og dyrehold

Beskrivelse af krav til forpagter/dyreholder om for eksempel årligt at rapportere aktivitet på arealet.

Dynamisk log af aktiviteter. Her kan dyreholder/forpagters ønsker og udfordringer beskrives.

Ved revision fokus på ændringer i forvaltningen.

Benyt evt. indberetningsskema af dyreudbinding og græsningstryk